

Nr 895

Av herr **Oskarson m. fl.**, *angående beräkningen av pensionsgrundande inkomst.*

(Lika lydande med motion nr 765 i Första kammaren)

Enligt lagen om allmän försäkring erfordras för intjänande av pensionsrätt att pensionsgrundande inkomst måste ha förelegat under ett visst antal år och att inkomsten kommer av förvärvsarbete.

För varje år pensionsgrundande inkomst förelegat får den försäkrade tillgodoräkna sig viss pensionspoäng. Denna erhålls genom att den pensionsgrundande inkomsten divideras med vid årets början gällande basbelopp. Inkomsten blir pensionsgrundande till den del den överstiger basbeloppet men understiger 7,5 gånger detta. Följaktligen blir högsta pensionspoängen 6,5. För full pension krävs 30 års pensionspoäng. Avgörande för pensionens storlek är medeltalet pensionspoäng som tillgodoräknats den försäkrade — eller om pensionspoäng föreligger för mer än 15 år medeltalet av de 15 högsta pensionspoängen. Medelpoängen multipliceras sedan med gällande basbelopp, och 60 % av det erhållna beloppet utgör ålderspensionen från ATP.

Emellertid har ATP-systemet från social synpunkt flera brister. Bl. a. är dess inkomstbegrepp så strikt att det regelmässigt ej omfattar ersättning för utebliven lön på grund av sjukdom. Således berättigar ej sjukpenning till ATP-poäng ens om det är fråga om sjukdom ådragen i yrket. En försäkrad som till följd av skador eller sjukdom vid flera tillfällen under sin yrkeskarriär blir sjukskriven kan härigenom komma att få sin pensionsförmån avsevärt reducerad.

Det måste anses orättfärdigt att ett pensionssystem — där förmånerna är direkt proportionella mot ett genomsnitt av den försäkrades löneinkomster under vederbörande yrkesaktiva tid — inte tar hänsyn till och kompenserar den försäkrade, om hon eller han mot sin vilja tidvis i samband med sjukdom, yrkesskada eller dylikt i stället för lön måste uppbära annan ersättning.

Det finns visserligen vissa regler om s. k. förmånligare pensionsberäkning för den som drabbats av längre sjukperioder under den yrkesaktiva tiden, men bestämmelserna därvidlag är starkt restriktiva och avser för övrigt endast dem som är födda före 1927.

Vi anser att frågan om förmånligare pensionsberäkning för dem som oförskyllt drabbas av längre tids sjukdom under den yrkesaktiva tiden bör ut-

redas i syfte att skapa en rättelse därvidlag i ATP-systemet. Samtidigt bör frågan om ATP-beräkning för dem som på grund av yrkesskada uppbär någon livränta eller pension men är förvärvsarbetande tas upp till övervägande i syfte att hindra följderna av nuvarande inkomstreducering i dessa fall.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa att förevarande motion överlämnas till pensionsförsäkringskommittén för beaktande under dess fortsatta utredningsarbete.

Stockholm den 28 januari 1969

Gunnar Oskarson (m)

Mårten Werner (m)

Eric Krönmark (m)

Bengt-Olof Thylén (m)

Nr 896

Av herr **Oskarson m. fl.**, *angående samordningen av statlig tjänstepension samt tilläggspension.*

(Lika lydande med motion nr 764 i Första kammaren)

I samband med införandet av ATP genomfördes en s. k. samordning av den statliga tjänstepensionen och tilläggspensionen (ATP). Denna samordning innebär att statstjänstemän som regel berövats möjligheten att förbättra sin åldersförsörjning genom ATP på grund av att tjänstepensionen reduceras med samma belopp som den intjänade tilläggspensionen uppgår till. I de fall vederbörande statstjänsteman såsom »egen företagare» debiterats mot arbetsinkomsten svarande ATP-avgifter är dessa belopp bortkastade. Med andra ord avhänder myndigheterna vederbörande tjänsteman förmånen när den väl skall utfalla, men tar dessförinnan stillatigande emot avgifterna, trots vetskapen om samordningens konsekvenser. Visserligen kan statstjänstemannen i sådana fall för att inte hamna i nämnda predikament begära undantagande från ATP för att slippa betala avgift och i stället försäkra sig i privat försäkringsbolag eller ta icke samordningsbar, frivillig försäkring i riksförsäkringsverket. Emellertid har inte informationen om samordningens konsekvenser och om möjligheterna till undantagande från ATP varit på långt när av sådan art att man har rätt att begära att berörda personer skall förstå att värja sig mot de negativa följderna av samordningen. Därför måste